

Aktuálna judikatúra v obchodnom práve

RIEŠENIA

- Úkony úpadcu po vyhlásení konkurzu napriek tomu, že oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu prešlo na správcu, nie sú postihnuté neplatnosťou. *Sú postihnuté len neúčinnosťou voči veriteľom, aj to len za predpokladu, že majetok úpadcu ukracujú.*
- Voči iným osobám sú tieto úklony ako platné, tak účinné so všetkými dôsledkami, ktoré zákon s nimi spája. Hoci tieto účinky oslabujú význam formulácie obsiahnutej v odseku 1 ustanovenia § 44, súd sa musí s nimi vysporiadať v intenciách ochrany tretích osôb a nemôže úkon posúdiť ako neúčinný bez zákonom predpokladaného postupu, a to incidenčného konania
- *(1 Obo 49/2012)*

§ 135a ods. 5 ObZ a strata aktívnej vecnej legitimácie veriteľa

- Nároky spoločnosti na náhradu škody voči konateľom môže uplatniť vo svojom mene a na vlastný účet veriteľ spoločnosti, ak nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti. .... Ak je na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, uplatňuje nároky veriteľov spoločnosti voči konateľom správca konkurznej podstaty
- Dikcia evokuje stratu aktívnej legitimácie veriteľa po vyhlásení konkurzu, nerieši prípad, kedy správca v už začatom konaní odmietne pokračovať.
- Analógia § 57 ods. 1 ZoKR a jej použiteľnosť alebo zodpovednosť správca ako jediná možnosť dotknutého veriteľa?

- ObZ ako hmotnoprávny predpis kogentne stanovuje lehotu, v ktorej osoba na to aktívne legitimovaná musí podať návrh (o určenie neplatnosti VZ), avšak neupravuje formu v akej sa má návrh podať. Formu upravuje procesnoprávny predpis v ust. § 42 ods. 1 v spojení s ust. § 57 ods. 3 OSP. Účastník konania môže návrh vo veci samej urobiť aj elektronickými prostriedkami s tým, že takouto formou urobené podania je potrebné doplniť písomne do 3 dní. Táto lehota je lehotou procesnou a pre jej počítanie, plynutie a zachovanie, platia ust. § 55 a nasl. OSP a z ust. § 57 ods. 3 OSP vyplýva, že lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí na súde, alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý ho má povinnosť doručiť(10bo/18/2014).

1 Obdo 11/2011

- Podľa ust. § 9 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch sa na cenné papiere vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o hnutelných veciach, pričom právne vzťahy vzniknuté pri uplatňovaní práv spojených s cennými papiermi sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka o záväzkových právnych vzťahoch.
- Právne následky porušenia predkupného práva závisia od povahy tohto práva, t.j. či ide o právo vecné alebo záväzkové. V právnej teórii je uvedené delenie podstatným predovšetkým z pohľadu riešenia dôsledkov porušenia predkupného práva, keďže pri porušení vecného predkupného práva má oprávnený silnejšie postavenie voči tretím osobám. Logický výklad tak vedie k úvahe, že **ustanovenie § 603 ods. 3 sa vzťahuje iba na predkupné právo s vecnými účinkami**. Ak by sa právne následky porušenia predkupného práva uvedené v § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka uplatnili aj v prípade porušenia obligačného predkupného práva, došlo by k stieraniu základného rozdielu medzi obligačnoprávnymi a vecnoprávnymi druhmi predkupných práv.
- Pokiaľ povinný v rozpore s povinnosťou z predkupného práva vec predá, predkupné právo zaniká a sekundárna právna povinnosť sa môže vzťahovať len na osobu povinného, nie však na tretiu osobu. Prevod veci na oprávneného nie je možné vynútiť od tejto tretej osoby, keďže tá sa k žiadnej povinnosti nezaviazala a zo zákona jej povinnosť ponúknuť oprávnenému vec na kúpu nevyplýva. Voči povinnému na druhej strane nemožno uplatniť nárok na vrátenie veci, pretože ten už nie je jej vlastníkom (prekážka *nemo plus iuris*). Z uvedeného vyplýva jediný možný záver o následkoch nerešpektovania predkupného práva obligačno-právneho charakteru vyplývajúceho zo stanov akciovej spoločnosti, a to sekundárna povinnosť porušiteľa nahradiť oprávnenému vzniknutú škodu podľa ust. § 420 a nasl. ObZ.

1 Obdo 11/2011

- Nemôže byť relevantným právnym úkonom realizácie predkupného práva zápisnica z predstavenstva, keďže táto nie je právnym úkonom (predstavenstvo nie je subjektom práva, je orgánom právnickej osoby). Nemožno potom použiť ani odvolacím súdom použitý výklad takéhoto aktu obsiahnutého v zápisnici zo zasadnutia predstavenstva aplikáciou § 266 Obchodného zákonníka a dovodiť, že ide o úkon zodpovedajúci riadnemu uplatneniu predkupného práva, keďže v ust. § 266 ObZ obsiahnuté interpretačné pravidlá možno aplikovať len na právne úkony a len pri výklade vôle subjektov spôsobilých na právne úkony. Navyše podľa ust. § 30 ods. 3 zákona o cenných papieroch v spojení s § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka predkupné právo musí byť realizované v písomnej forme.
- Predstavenstvo je povinné rozhodnúť o žiadosti do 30 dní od jej doručenia a môže skúmať len stanovami vopred a jednoznačne určené dôvody odmietnutia udelenia súhlasu a do 5 dní od rozhodnutia je predstavenstvo povinné zaslať žiadateľom písomné oznámenie o rozhodnutí. *Nie je úlohou ani právomocou predstavenstva skúmať, či bola žiadosť podaná oprávnene a či došlo k prípadnej predpokladanej realizácii predkupného práva.*

2 Obdo 1/2012 v spojení s nálezom sp. zn. IV. ÚS 434/2010

- ÚS: Stačí preukázať, že v rozpore so zákonom prípadne stanovami bolo prijaté VZ rozhodnutie, ktoré vo vzťahu k obsahu programu VZ sa dotýkalo akéhokoľvek práva patriaceho akcionárovi a je nadbytočné a v rozpore s právnou normou skúmať, či boli práva akcionára porušené
- NS: Je potrebné rozlišovať medzi povinnosťou tvrdiť a dôkaznou povinnosťou; stačí tak preukázať, že v rozpore so zákonom resp. stanovami bolo prijaté rozhodnutie, ktoré vo vzťahu k obsahu programu VZ sa dotýkalo akéhokoľvek práva patriaceho akcionárovi a je nadbytočné skúmať, či jeho práva skutočne porušené boli.

- Bývalý konateľ je oprávnený podať žalobu o určenie neplatnosti VZ, ak toto bolo prijaté v rozpore so zákonom, SZ alebo stanovami. Nemôže sa domáhať určenia neplatnosti z dôvodu, že VZ nebolo zvolané oprávnenou osobou, pokiaľ VZ zvolali samotní spoločníci a formálnu vadu zvolávania VZ zhojili prejavom vôle spoločníkov (k tomu Obdo V 30/2001; R 80/2004)
- Konateľ, ktorý nie je spoločníkom, nemá podľa zákona právo byť pozývaný na VZ, resp. sa ho zúčastňovať.

1 Obo/6/2012

- Pokiaľ teda účastníci dojednali, že s peňažnými prostriedkami na účte, ktorý je predmetom zmluvy, sú splnomocnené disponovať len osoby, ktorých podpisy sú uvedené na formulári podpisových vzorov uložených v banke, nemožno na takéto dojednanie aplikovať iné znenie, a to znenie obchodných podmienok, ktoré sa týka konania osobami splnomocnenými, *keďže priamo dojednanie v zmluve takúto možnosť vylučuje.*
- Pokiaľ teda dôjde k majetkovej ujme na strane účastníka zmluvy ktorá má byť spôsobená konaním druhého účastníka porušením zmluvných dojednaní, je potrebné aplikovať ust. § 373 Obchodného zákonníka z ktorého vyplýva, že kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

1 Obo/6/2012

- *Výber peňažných prostriedkov z bežného účtu aj osobou odlišnou od majiteľa účtu je spôsobom možným a môže k takémuto úkonu dôjsť aj na základe plnej moci, prípustnosť takéhoto úkonu však musí vychádzať zo splnenia podmienok či už formulovaných obchodným zákonníkom alebo platným dojednaním medzi účastníkmi zmluvy. Pokiaľ však zmluva o bežnom účte medzi bankou – žalovaným a obchodnou spoločnosťou – žalobcom takýto postup neumožňuje, nie je možné dospieť k záveru o prijateľnej aplikácii ustanovení o plnomocenstve a následnej možnosti dispozície s peňažnými prostriedkami na bežnom účte žalobcu splnomocnenou osobou.*
- Zanedbanie povinnosti banky so všetkou starostlivosťou skúmať, či preloženie plnej moci zodpovedá dojednaniu medzi účastníkmi a môže viesť k dispozícií peňažnými prostriedkami na účte, tak musí nevyhnutne viesť k právnej úvahe, že banka nesie za takéto konanie zodpovednosť v rozsahu objektívnej zodpovednosti formulovanej zákonom ust. § 373 Obchodného zákonníka.
- Rovnako ZSR 57/2004: Banka už v čase uzatvárania zmluvy o bežnom účte s klientom môže a má predvídať, že v budúcnosti jej bude predložený falošný príkaz na úhradu z tohto účtu.

1 Mobdo/6/2011

- Medzi účastníkmi nedošlo k dohode o splatnosti zmluvnej pokuty a v tomto prípade je potrebné posúdiť jej splatnosť podľa všeobecných ustanovení upravujúcich splatnosť záväzku obsiahnutých v ust. § § 563 Občianskeho zákonníka (ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.). Splatnosť zmluvnej pokuty sa tak odvíja od doručenia výzvy žalobcovi tak, aby bolo zrejmé, že táto výzva na plnenie ním má byť realizovaná v určitej výške a na základe uvedeného titulu.
- Moment započítania (a tak zániku) pohľadávok nastal spôsobom predpokladaným ust. § 580 Občianskeho zákonníka, teda momentom stretu pohľadávok – pohľadávky žalobcu na zaplatenie časti ceny diela a pohľadávky žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže týmto momentom je splatnosť neskoršie splatnej pohľadávky, t.j. splatnosť zmluvných pokút po dni doručenia výzvy na ich zaplatenie.

1Mobdo/6/2011

- *Splatnosť pohľadávky, ktorá sa spája s povinnosťou výzvy dlžníkovi, aby túto zaplatil, nastáva až momentom doručenia takejto výzvy dlžníkovi, resp. najskôr momentom, kedy sa dostala do sféry jeho dispozície.*
- Stretom pohľadávok v tejto veci je moment, kedy bol zápočet doručený žalobcovi vzhľadom na to, že až týmto momentom je možné považovať výzvu na zaplatenie zmluvnej pokuty za účinnú a zmluvnú pokutu tak považovať za splatnú.
- Objednávateľ je povinný zaplatiť zhotoviteľovi cenu v čase dojednanom v zmluve a pokiaľ zo zmluvy alebo zo zákona nevyplýva niečo iné, vzniká nárok na cenu vykonaním diela, pričom vykonaním diela sa rozumie jeho riadne odovzdania podľa ust. 554 ods. 1 ObZ. Splatnosť úrokov z omeškania je potom daná dikciou ust. § 369 ObZ (platnou k momentu uzavretia zmluvy medzi účastníkmi zo dňa 27.03.2003), čo súd správne vyhodnotil a tieto priznal odo dňa 26.11.2003.

Výklad § 351 ods. 1 ObZ

- Ak bolo plnenie žalovaného (zhotoviteľa) poskytnuté vo výkonoch, pričom naturálna reštitúcia nie je možná, relatívna náhrada má byť ekvivalentom hodnoty výkonu poskytnutého žalovaným, a teda tento ekvivalent by mal zodpovedať hodnote výkonov ocenených spôsobom dohodnutým v zmluve.